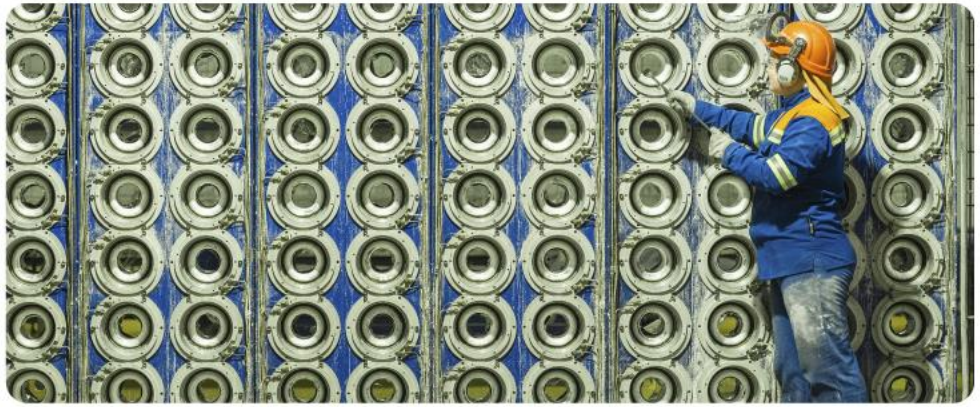

Framleiðsluþing SI

Íþyngjandi regluverk á færibandi

Samtök iðnaðarins

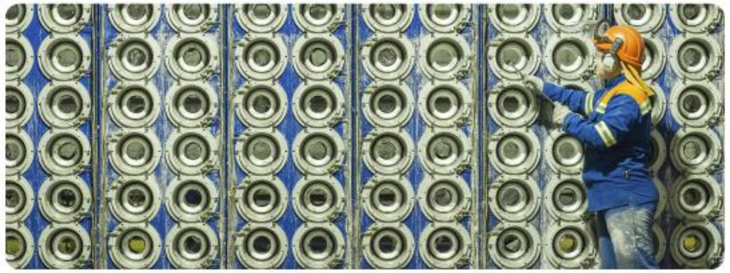

Ávarp

Árni Sigurjónsson

formaður SI

SI Samtök iðnaðarins

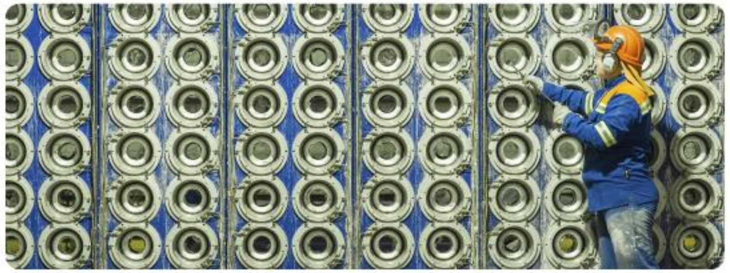
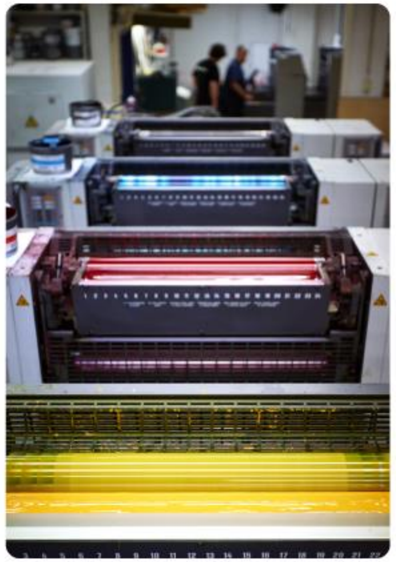

Björn Ingi Victorsson
forstjóri Steypustöðvarinnar
og formaður Framleiðsluráðs SI

Samtök iðnaðarins

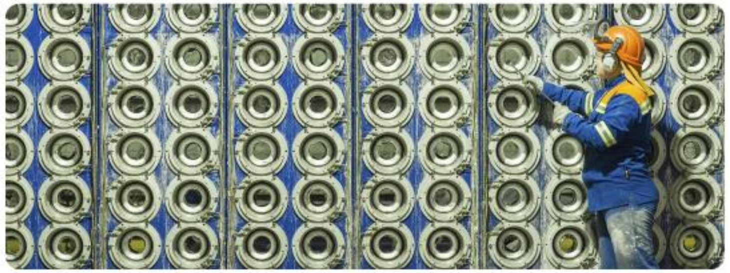
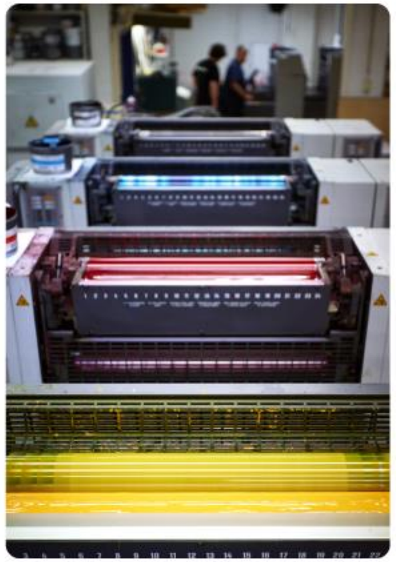

Sigurður Hannesson

framkvæmdastjóri SI

SI Samtök iðnaðarins

Ísland í fremstu röð?

Iðnaðurinn hefur nýtt tækifærin til aukinnar velsældar

Landsframleiðsla á mann hefur fimmfaldast frá miðri síðustu öld og iðnaðurinn á stóran hluta af þeim vexti

Landsframleiðsla á mann

Í milljónum kr. á föstu verðlagi 2023

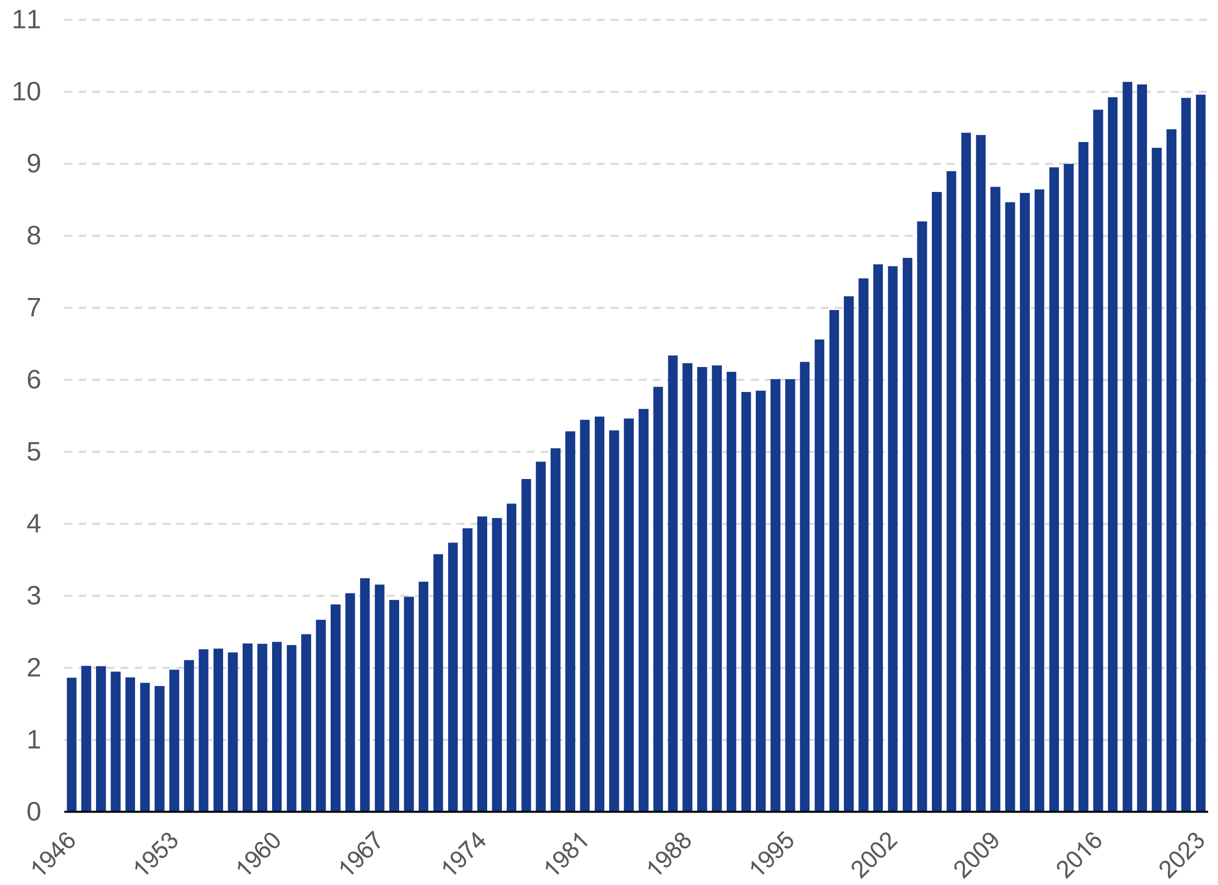

Iðnaðurinn skapar

26% landsframleiðslunnar

2,6 m.kr. á hvern landsmann

44% útflutningstekna

51 þúsund störf

Framleiðsluiðnaður skapar fjölda starfa og mikil verðmæti

Fjölþætt starfsemi framleiðslufyrirtækja af öllum stærðum um allt land

Verðmætasköpun framleiðsluiðnaðar
Í milljörðum kr. á föstu verðlagi 2022

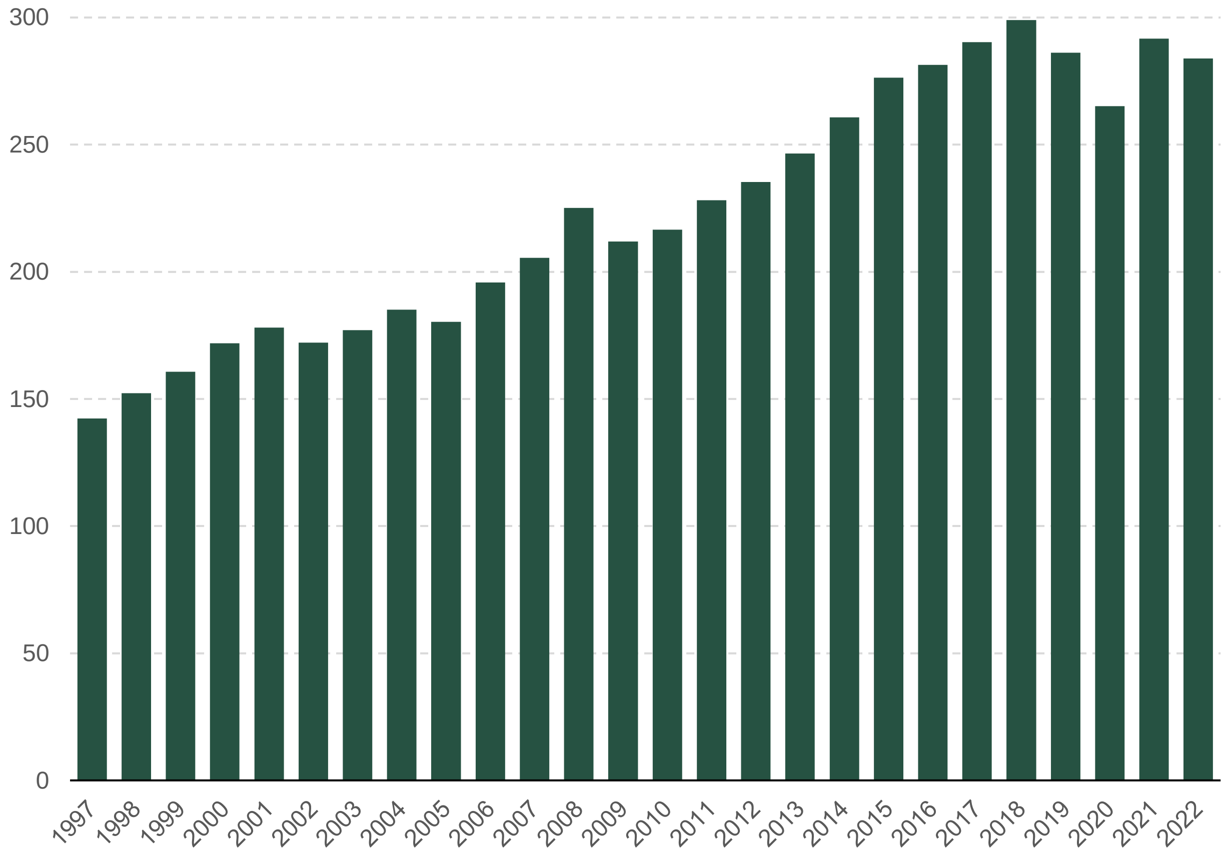

Framleiðsluiðnaður skapar

8,4% landsframleiðslunnar

284 ma.kr. verðmæti

32% útflutningstekna

19.000 störf

Iðnaðurinn er fjölbreyttur

Aðildarfélög Samtaka iðnaðarins

Matvæla-iðnaður

Bein aðild

PRENTIÐNAÐUR

Samkeppnishæfni byggir á nokkrum stoðum

Menntun

Innviðir

Starfsumhverfi

Nýsköpun

Orka og umhverfi

Samkeppnishæfni byggir á nokkrum stoðum

Menntun

Innviðir

Starfsumhverfi

Nýsköpun

Orka og umhverfi

EES samningurinn í 30 ár

Vörur

Þjónusta

Fólk

Fjármagn

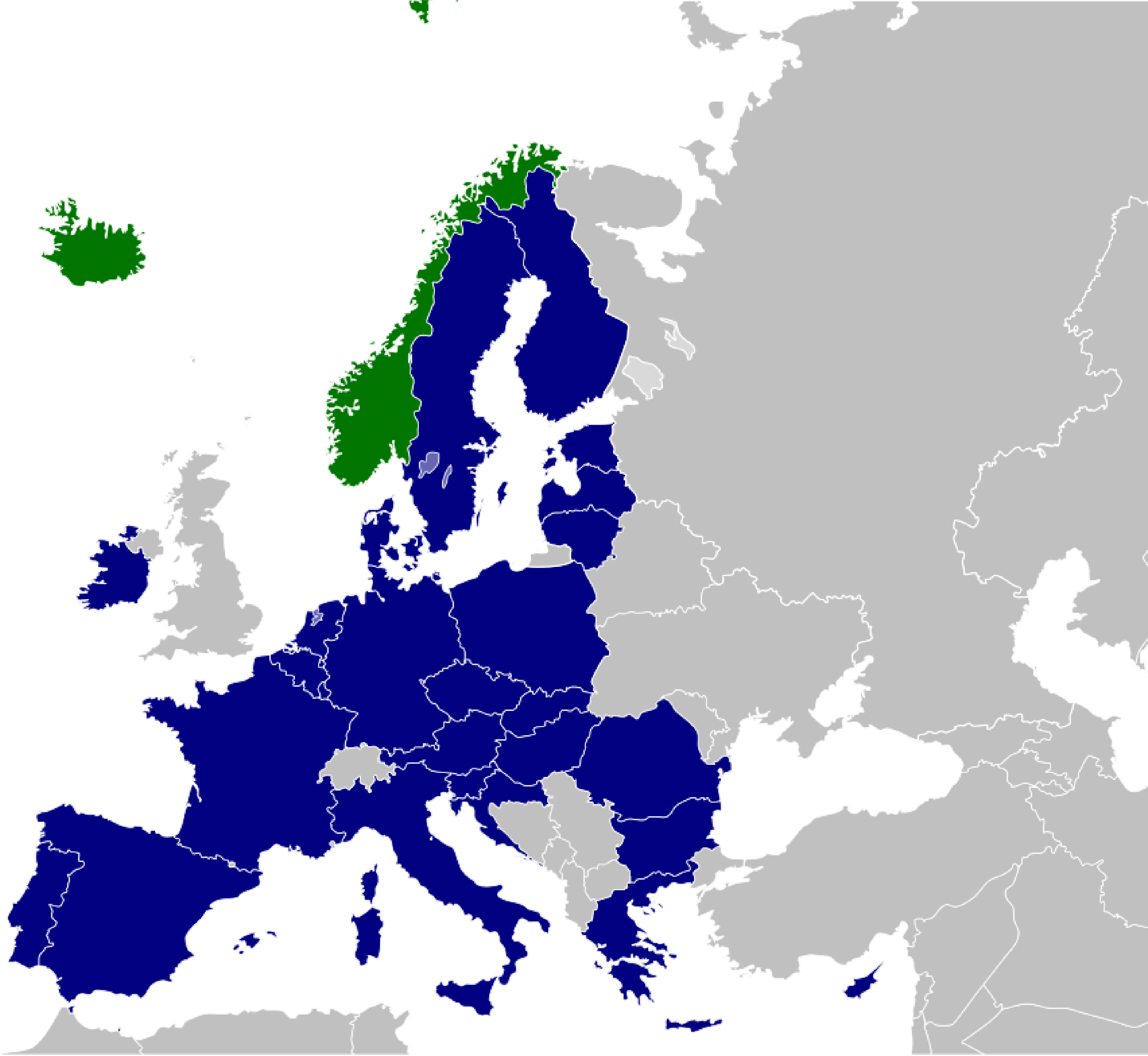

Evrópskar reglur, gullhúðun og túlkun laga

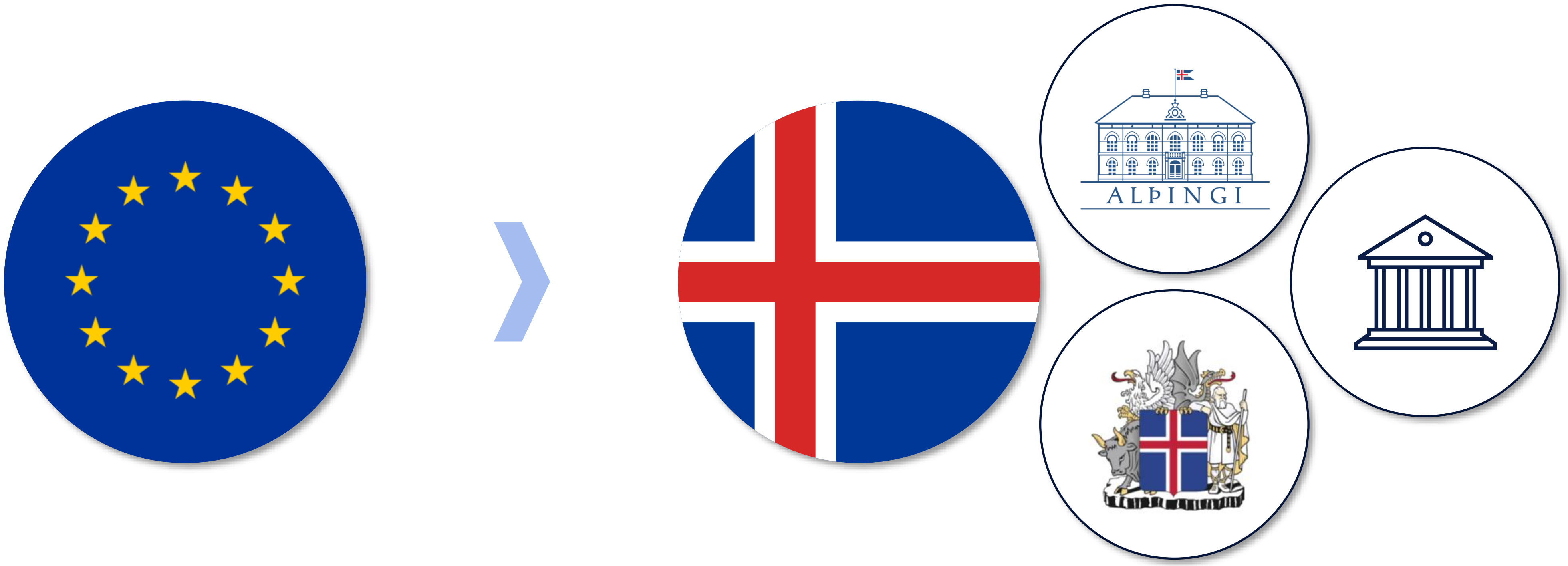

Hagsmunagæsla stjórnvalda gagnvart ESB

Greina þarf hagsmuni sem fyrst og halda málstað Íslands á lofti

Stjórnvöld og ESB

- **Sendiráð í Brussel**
  Hagsmunagæslu gagnvart ESB er sinnt af sendiráði Íslands í Brussel en þar eru tíu fulltrúar ráðuneyta á Íslandi sem vinna hver að sínu málefnasviði.

- **Forgangslisti**
  Íslensk stjórnvöld gefa út forgangslista um hagsmunamál sem unnið er að sem uppfærður er árlega.

Hagsmunagæsla atvinnulífs gagnvart ESB – tækifæri til áhrifa

Fjölbreyttari leiðir verði nýttar til þess að hafa áhrif á gang mála á fyrri stigum

Atvinnulíf og ESB

- Vinna með stjórnvöldum, t.d. í gegnum forgangslista
- Ráðgjafanefnd EFTA, formlegt samráð á fyrri stigum
- Business Europe
- Ákall um aukna samvinnu stjórnvalda og atvinnulífs

SI auk annarra samtaka atvinnulífs eiga að hafa skoðun á því hvaða mál eru í forgangi hjá íslenskum stjórnvöldum auk þess að koma sjónarmiðum iðnaðarins á framfæri í einstaka málum sem unnið er að hverju sinni.

Með gullhúðun er dregið úr samkeppnishæfni Íslands

Heimatilbúinn vandi sem þarf að vinda ofan af

Hvað?

Gullhúðun er hugtak sem notað er þegar íslensk stjórnvöld **innleiða meiri kröfur** hér á landi heldur en þær lágmarkskröfur sem ESB setur og gilda annars staðar á innri markaðnum.

Hvernig?

Gullhúðun verður til í **ráðuneytum**, **stofnunum** og hjá **Alþingi**.

Afleiðingar

Í gullhúðun felst **kostnaður** sem **fyrirtækin** bera og að lokum **almenningur**.

Samskipti við stofnanir eiga að vera uppbyggileg

Lagafyrirmæli eru eitt og túlkun þeirra er annað – þarf löggjafinn að tala skýrar?

Stofnanir hafa mikil völd og túlkun þeirra á regluverkinu hefur mikil áhrif á samfélagið og hagsæld.

Uppbyggileg samskipti gagnast bæði stjórnvöldum og fyrirtækjum.

Þrátt fyrir að ótal sinnum hafi verið tilefni til að kæra málsmeðferð Samgöngustofu þá hefur einfalt hagsmunamat alltaf staðið í vegi fyrir því. ***Það er útilokað að vera í stríði við fólk sem hefur lífsviðurværi manns algjörlega í höndum sér.***

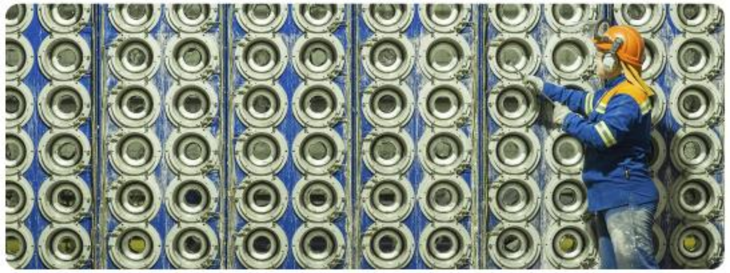
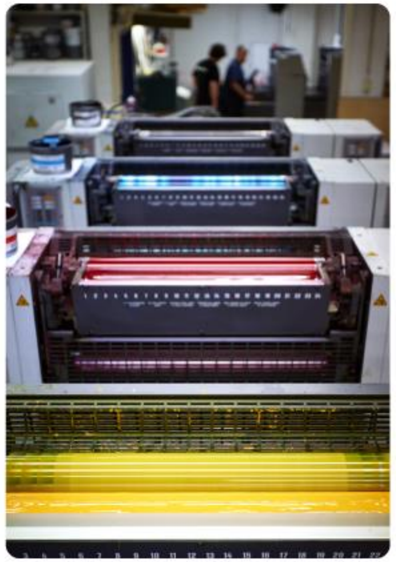

Hvernig er hægt að efla hagsmunagæslu Íslands gagnvart ESB?

► **Bjarni Benediktsson**
utanríkisráðherra

► **Sigríður Mogensen**
sviðsstjóri iðnaðar- og hugverkasviðs SI
og formaður ráðgjafarnefndar EFTA

► **Sigurður Hannesson**
framkvæmdastjóri SI

SI Samtök iðnaðarins

Samtaka í hagsmunagæslu, afhúðun regluverks og skýrari fyrirmæli

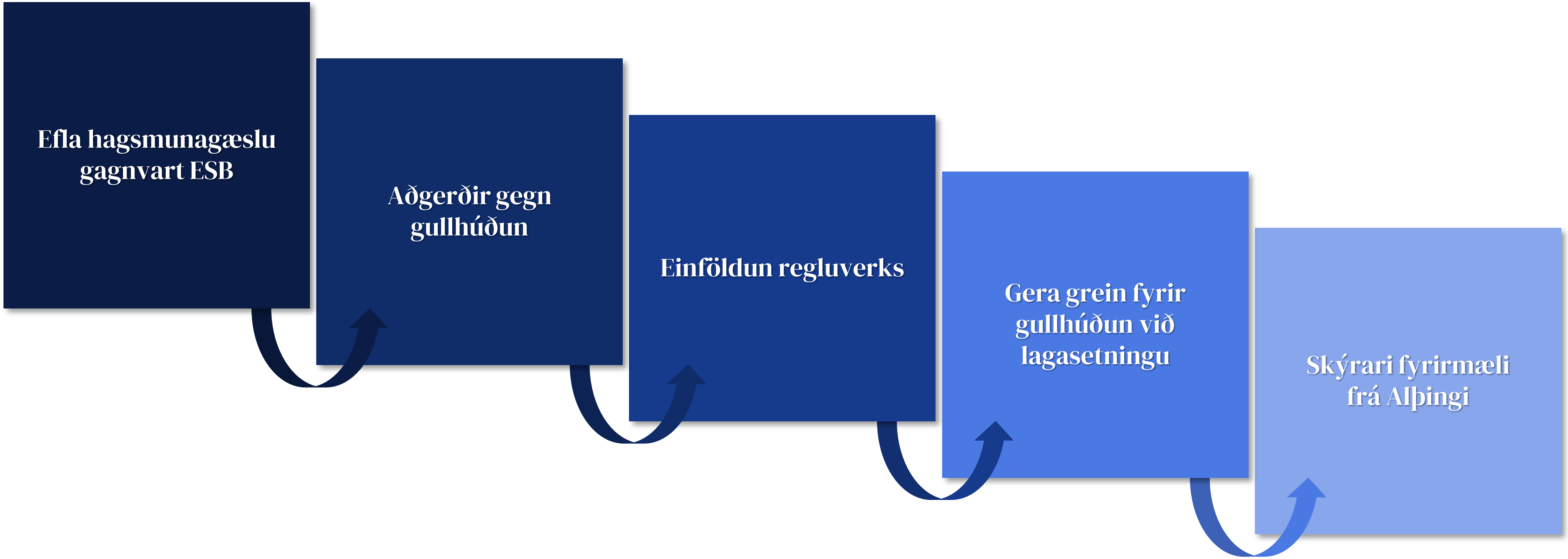

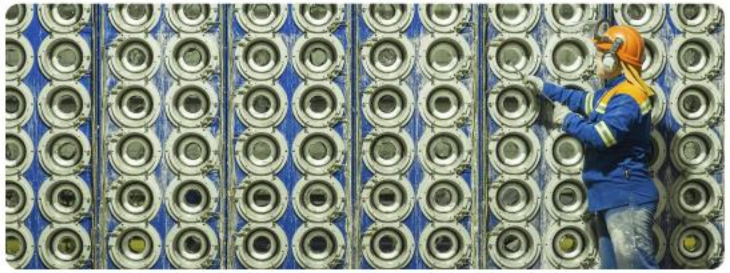
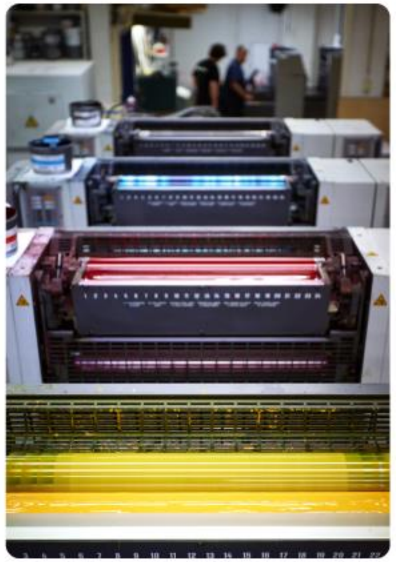

Raddir félagsmanna

► Ingólfur Bender
aðalhagfræðingur SI

Samtök iðnaðarins

Lög og regluverk um starfsemi iðnfyrirtækja hafa aukist mikið

77% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að lög og regluverk um starfsemi þeirra fyrirtækja hafi aukist á síðustu 10 árum

Telur þú að lög og regluverk um starfsemi þíns fyrirtækis hafi aukist eða minnkað á síðustu 10 árum?

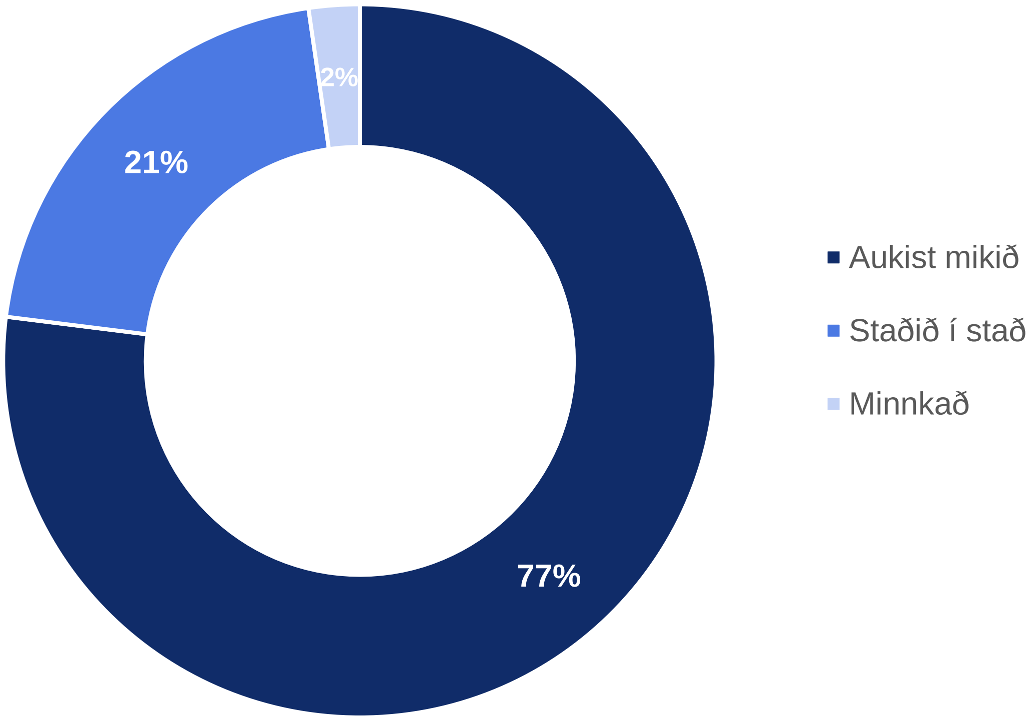

Við erum hluti af fjölþjóðlegu fyrirtæki og á mörgum sviðum eru hvergi gerðar jafn miklar kröfur og hérlendis.

Skiptir miklu að einfalda regluverk um rekstur iðnfyrirtækja

65% stjórnenda iðnfyrirtækja segja það skipta miklu fyrir rekstur þeirra fyrirtækja ef reglugerðarumhverfi yrði einfaldað

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef reglugerðarumhverfi yrði einfaldað?

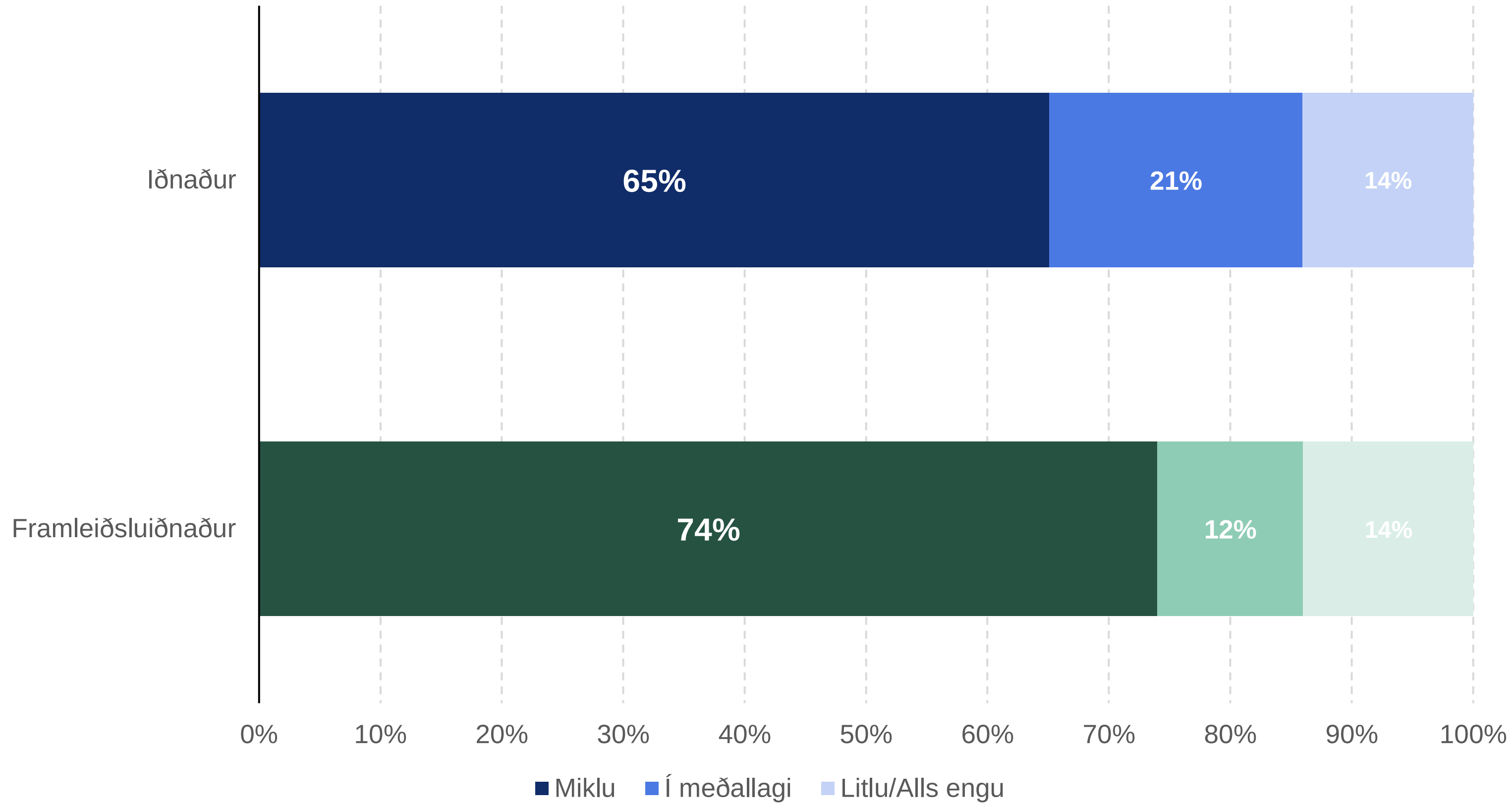

Mikill ávinningur samfélagsins fólgin í einföldun regluverks og sér í lagi einföldun leyfisveitinga.

Einfalda, einfalda, einfalda.

Eftirlit hefur aukist mikið

61% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að eftirlit hafi aukist mikið hjá þeirra fyrirtæki á síðustu 10 árum

Telur þú að eftirlit með starfsemi þíns fyrirtækis hafi aukist eða minnkað á síðustu 10 árum?

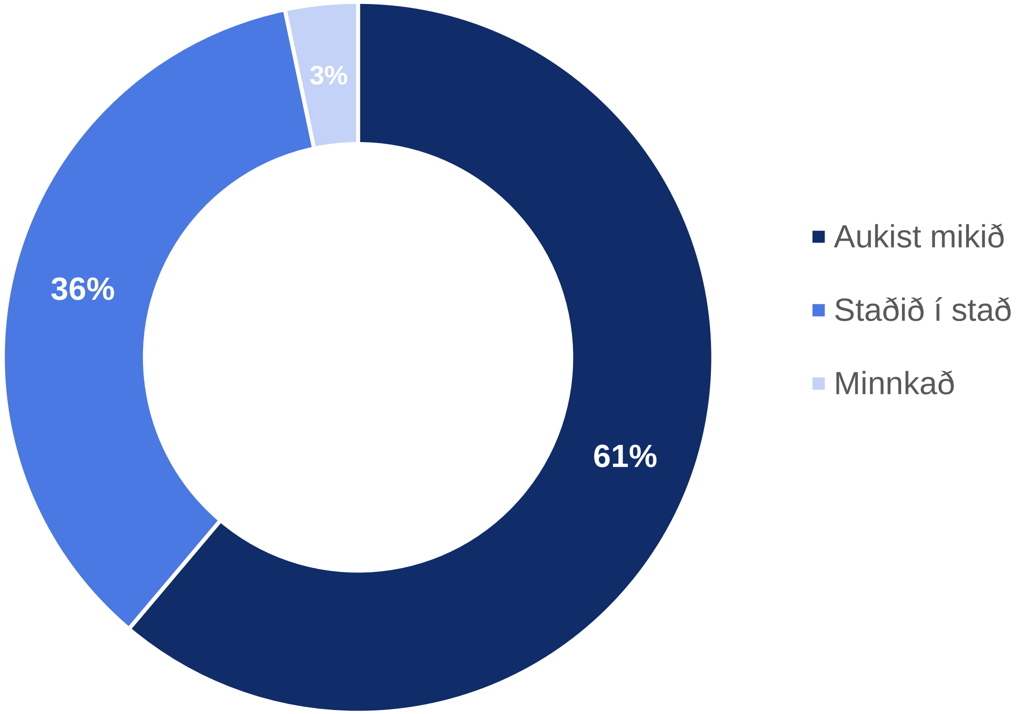

Flókið, alltof margir aðilar. Ferlar óskilvirkir. Enginn fyrirsjáanleiki.

Opinbert eftirlit er orðið of svifaseint.

Bæta þarf gagnsæi t.d. hvar mál standa og í hvaða ferli þau eru.

Eftirlit er íþyngjandi fyrir stóran hluta iðnfyrirtækja

37% stjórnenda iðnfyrirtækja og 49% fyrirtækja í framleiðsluiðnaði segja að eftirlit sé mikið íþyngjandi fyrir þeirra fyrirtæki

Almennt séð finnst þér eftirlit vera mikið eða lítið íþyngjandi fyrir þitt fyrirtæki?

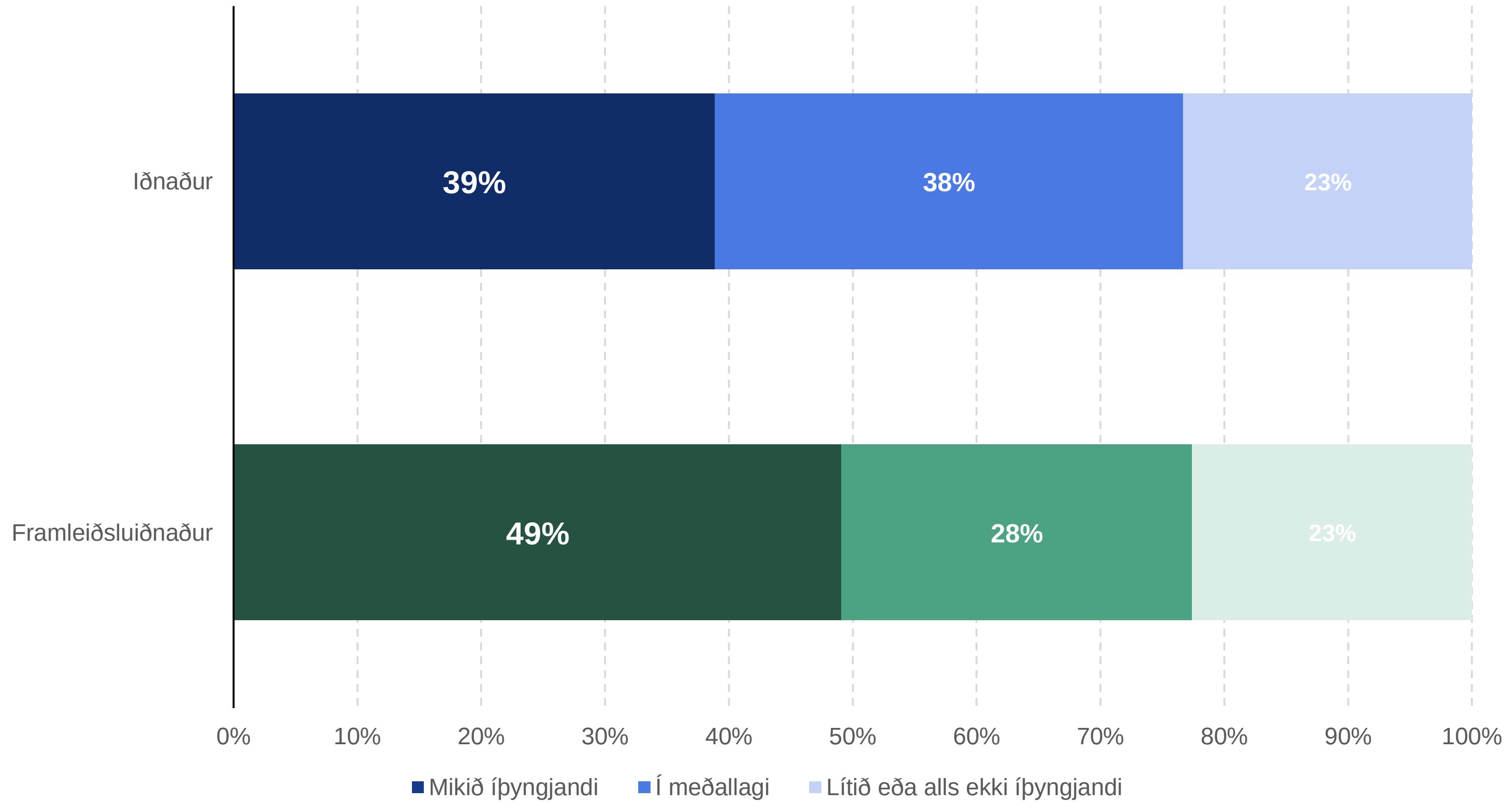

Orðið of íþyngjandi.

Orðið of þungt í vöfum.

Oft erfitt að átta sig á hvaða tilgangi og hverjum eftirlitið þjónar.

Skiptir miklu að lækka kostnað við eftirlit

50% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að það skipti miklu máli ef kostnaður við eftirlit væri lægri

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef kostnaður við eftirlit væri lægri?

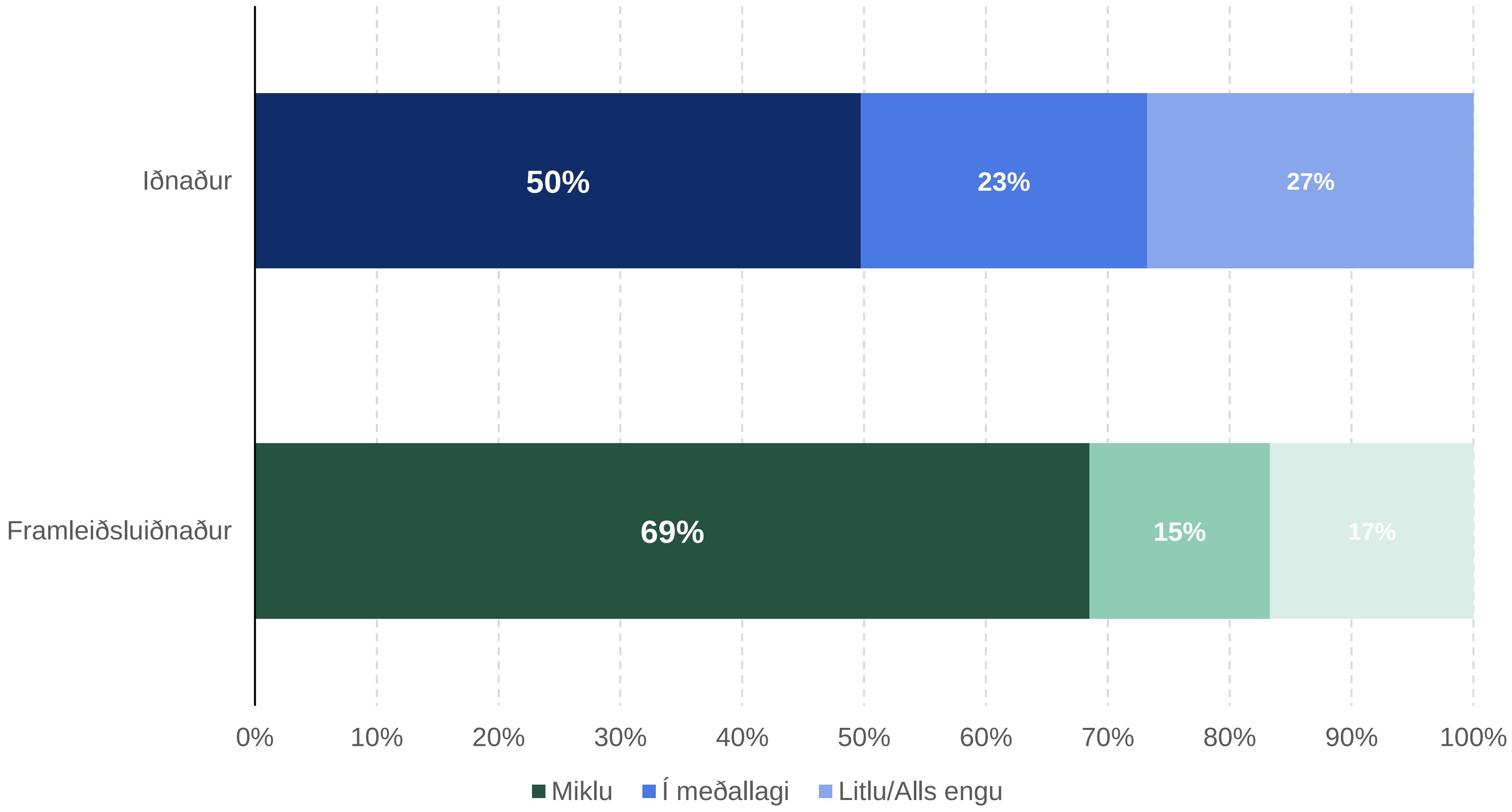

Kostnaður gríðarlegur.

Tímafrestir ekki virtir í málsmeðhöndlun. Leyfisveitingaferillinn þyngstur í vöfum. Gríðarlegur kostnaður legið í töfum vegna þessa hjá fyrirtækjum okkar á undanförnum árum.

Skiptir miklu að gera eftirlitið skilvirkara

53% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að það skipti miklu máli ef eftirlit með þeirra fyrirtæki yrði skilvirkara

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef eftirlit yrði skilvirkara?

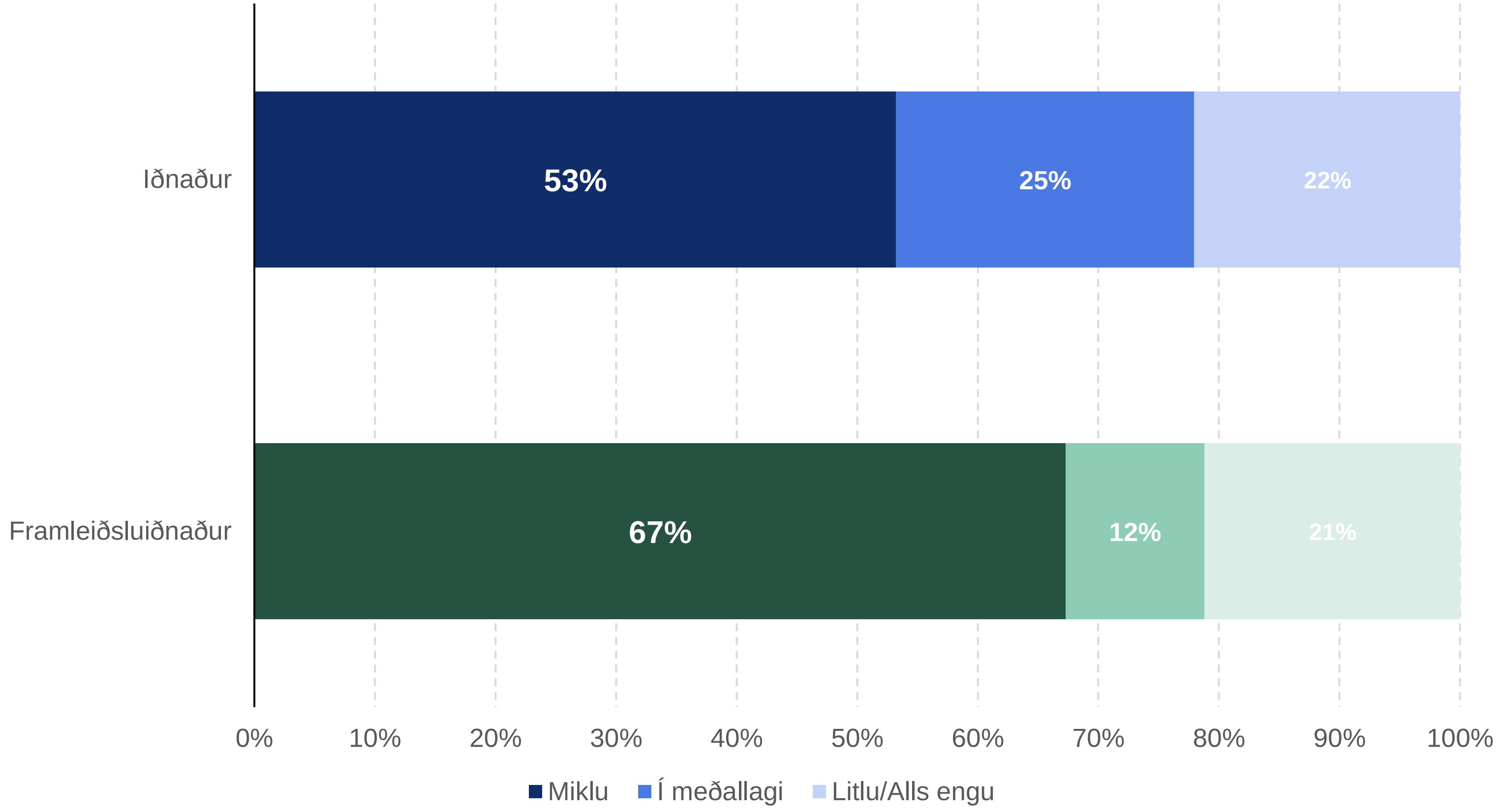

Reglur eru óskýrar og allt tekur langan tíma - svör bæði sein og óskýr.

Stytta og einfalda ferli.

Einfaldara og samhæfðara kerfi milli sveitarfélaga.

Oft hafa tveir eða fleiri eftirlitsaðilar komið að taka út sama verk

31% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að tveir eða fleiri eftirlitsaðilar hafi komið vegna úttektar á svipuðu eða sama verki

Hefur það gerst á síðustu 3 árum að tveir eða fleiri eftirlitsaðilar hafi komið vegna úttektar á svipuðu eða sama verki?
Hér er átt við verk þar sem einn aðili hefði getað framkvæmt úttekt.

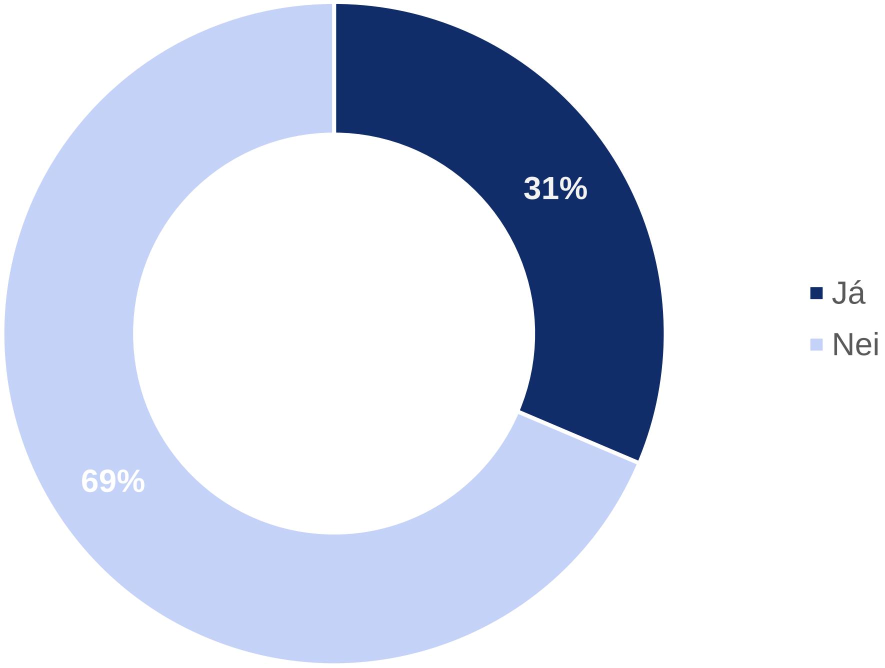

Innbyrðis togstreita milli stofnana.

Starfsleyfi eru gefin út eftir geðþótta starfsfólks og kvaðir einnig.

Sambærileg fyrirtæki eru ekki endilega látin hlýta sömu skilmálum.

Eftirlitsstofnanir standa sig misjafnlega

Flestir segja eftirlit Skipulagsstofnunnar, Samkeppniseftirlitsins og Embættis byggingfulltrúa vera slæmt

Er framkvæmd eftirlits hjá eftirfarandi stofnun góð eða slæm að þínu mati?

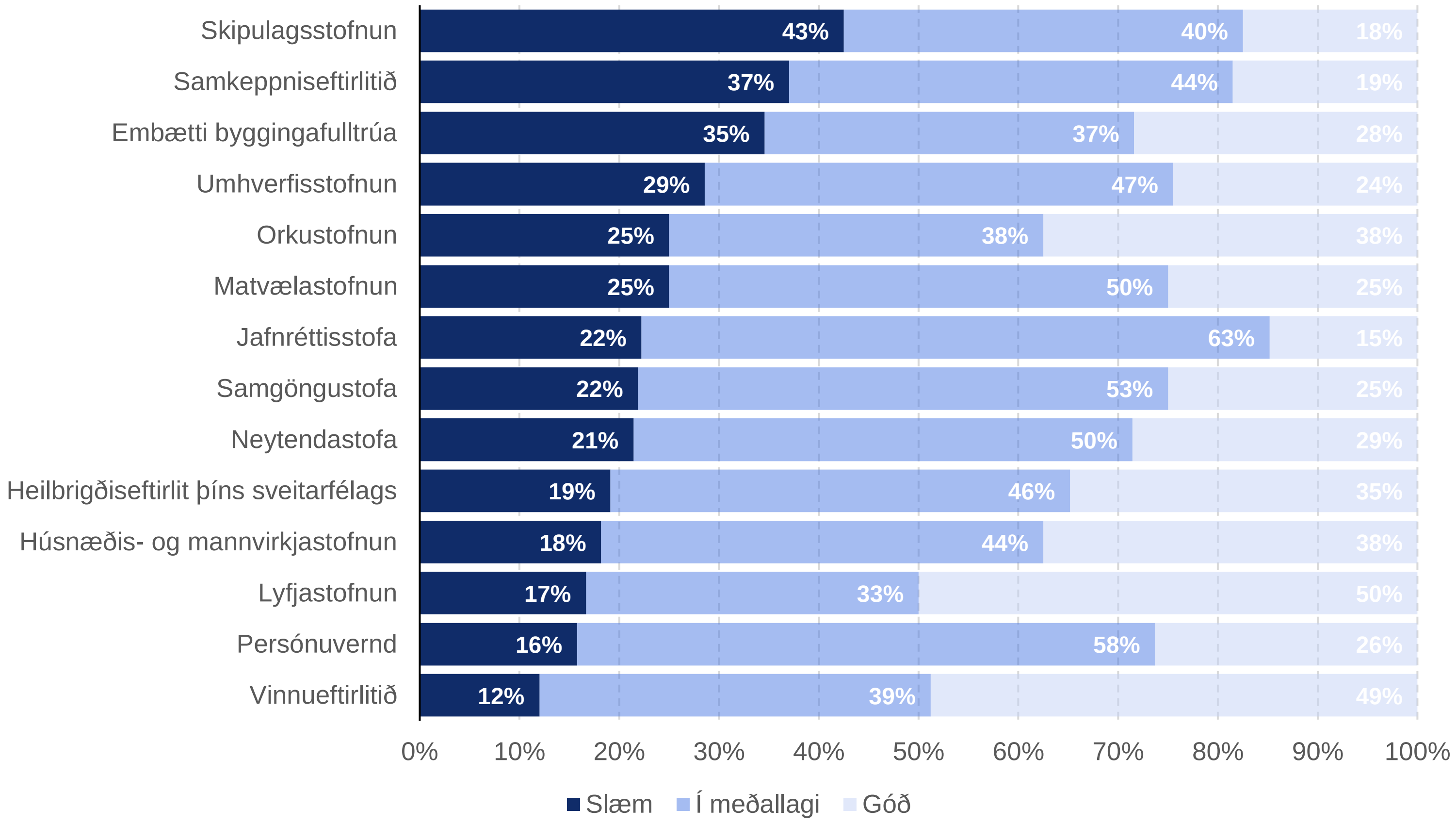

Þarf að endurskoða verulega starfsemi Samkeppniseftirlitsins. Rangar handahófskenndar geðþóttaákvarðanir gagnast engum.

Þrátt fyrir að ótal sinnum hafi verið tilefni til að kæra málsmeðferð ... þá hefur einfalt hagsmunamat alltaf staðið í vegi fyrir því. Það er útilokað að vera í stríði við fólk sem hefur lífsviðurværi manns algjörlega í höndum sér.

Regluverk og eftirlit hefur aukist mikið

Niðurstöður könnunarinnar benda til að eftirlitið og regluverkið sé:

- Íþyngjandi
- Flókið
- Óskilvirkt
- Kostnaðarsamt

Umbætur auka samkeppnishæfni og verðmætasköpun íslensks iðnaðar

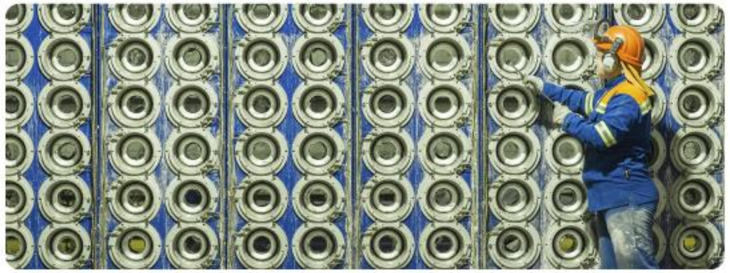

Íþyngjandi regluverk

► **Guðlaugur Þór Þórðarson**
umhverfis-, orku-
og loftslagsráðherra

► **Þorsteinn Víglundsson**
forstjóri Hornsteins

► **Sigríður Hrefna Hrafnkelsdóttir**
forstjóri Nóa Siríus

► **Jóhanna Klara Stefánsdóttir**
sviðsstjóri mannvirkjasviðs SI

Lög og regluverk um starfsemi iðnfyrirtækja hafa aukist mikið

77% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að lög og regluverk um starfsemi þeirra fyrirtækja hafi aukist á síðustu 10 árum

Telur þú að lög og regluverk um starfsemi þíns fyrirtækis hafi aukist eða minnkað á síðustu 10 árum?

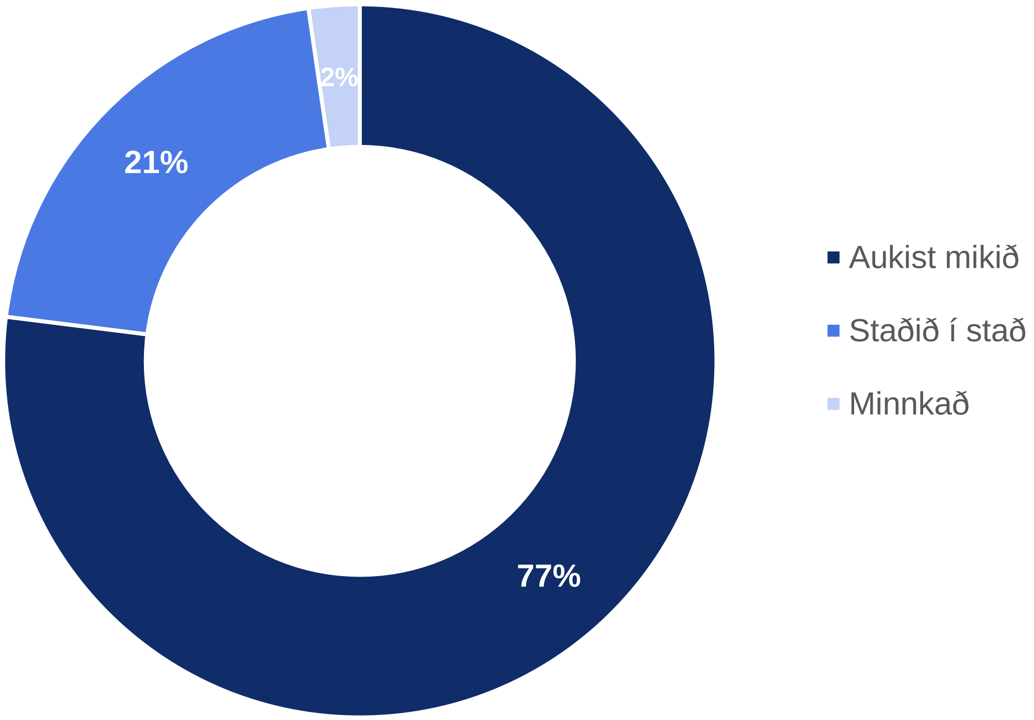

Við erum hluti af fjölþjóðlegu fyrirtæki og á mörgum sviðum eru hvergi gerðar jafn miklar kröfur og hérlendis.

Skiptir miklu að einfalda regluverk um rekstur iðnfyrirtækja

65% stjórnenda iðnfyrirtækja segja það skipta miklu fyrir rekstur þeirra fyrirtækja ef reglugerðarumhverfi yrði einfaldað

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef reglugerðarumhverfi yrði einfaldað?

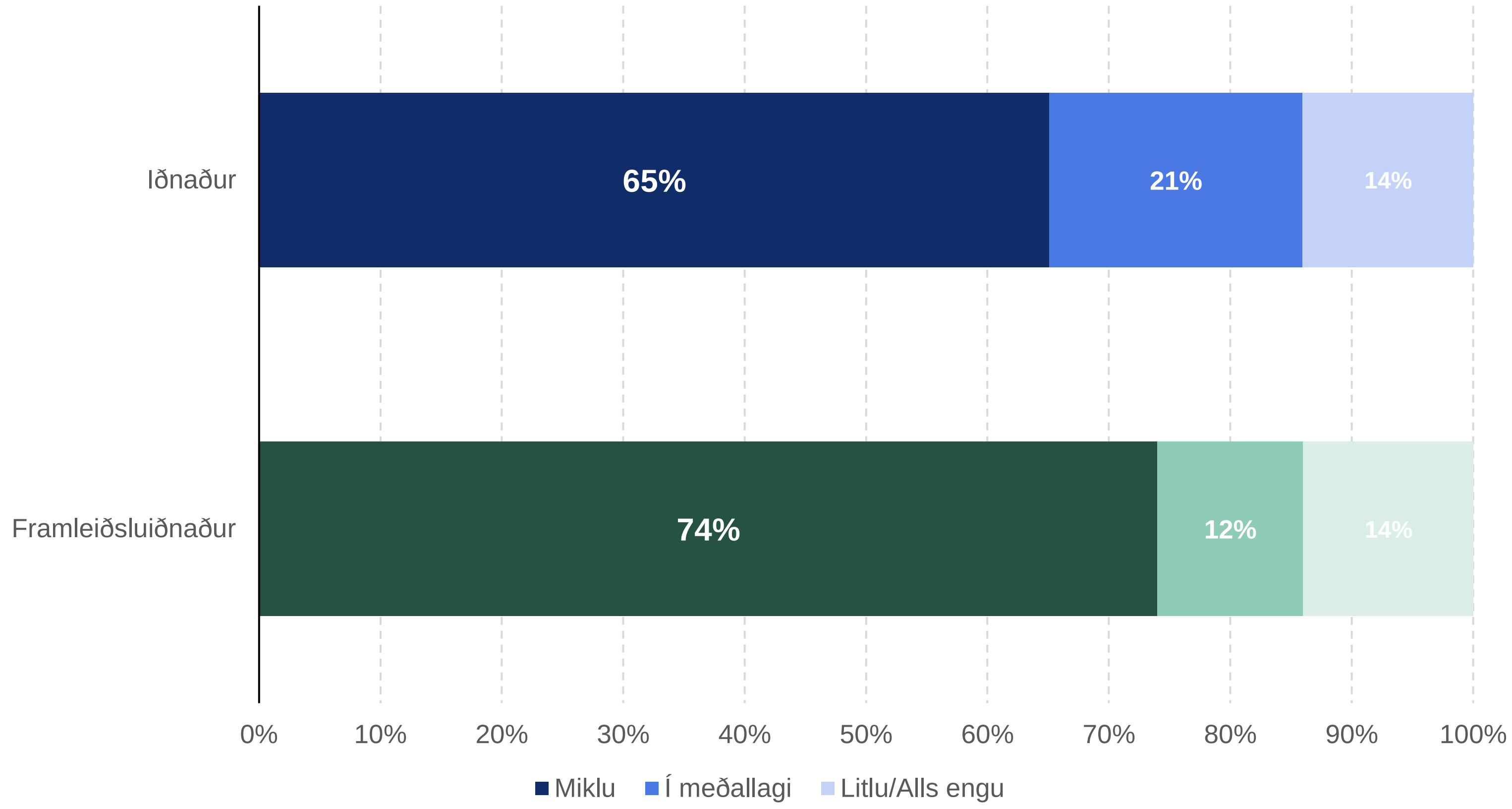

Mikill ávinningur samfélagsins fólgin í einföldun regluverks og sér í lagi einföldun leyfisveitinga.

Einfalda, einfalda, einfalda.

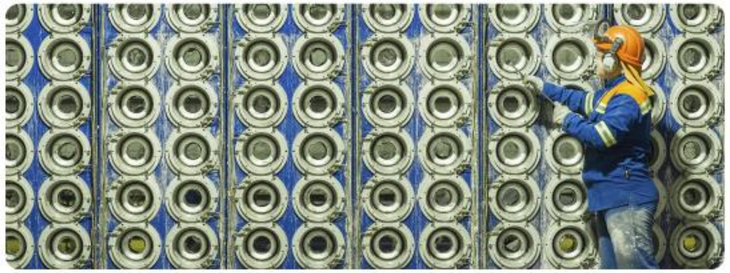
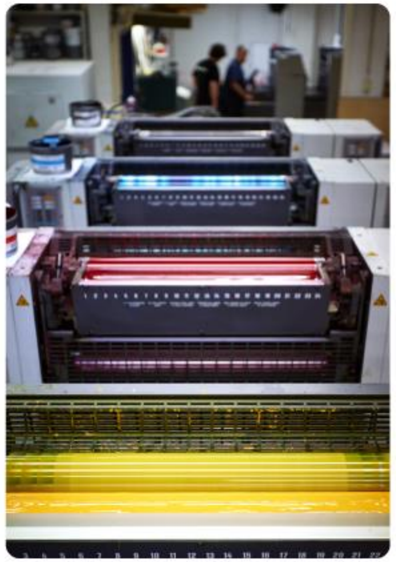

Regluverk í framkvæmd

- **Guðrún Halla Finnsdóttir**
  framkvæmdastjóri viðskipta-
  þróunar hjá Norðuráli

- **Halldór Halldórsson**
  forstjóri Íslenska
  kalkþörungafélagsins

- **Ragnar Árnason**
  prófessor emeritus

- **Sigrún Ágústsdóttir**
  forstjóri Umhverfisstofnunar

- **Lilja Björk Guðmundsdóttir**
  yfirlögfræðingur SI

SI Samtök iðnaðarins

Skiptir miklu að gera eftirlitið skilvirkara

53% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að það skipti miklu máli ef eftirlit með þeirra fyrirtæki yrði skilvirkara

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef eftirlit yrði skilvirkara?

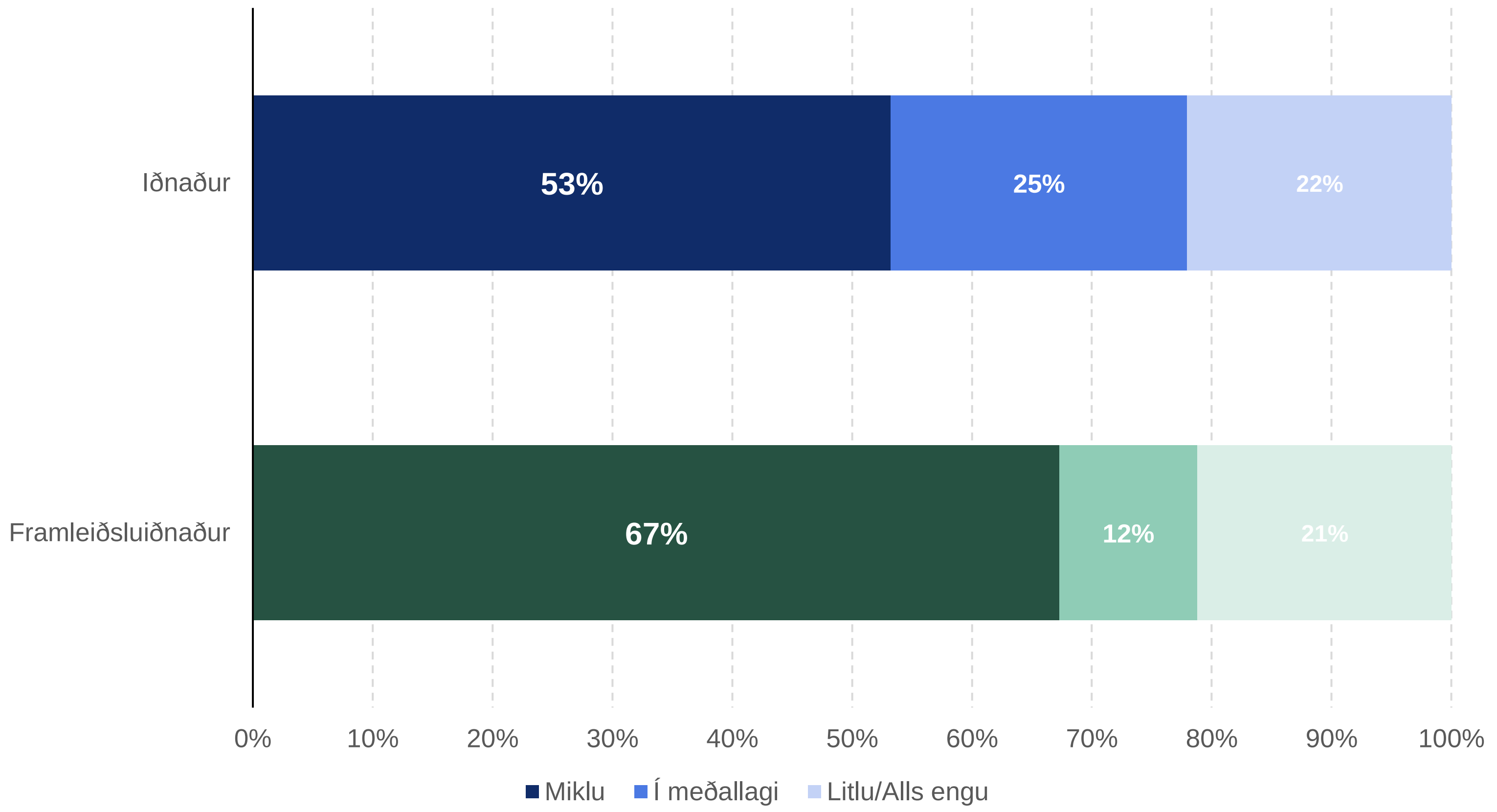

Reglur eru óskýrar og allt tekur langan tíma - svör bæði sein og óskýr.

Stytta og einfalda ferli.

Einfaldara og samhæfðara kerfi milli sveitarfélaga.

Eftirlit er íþyngjandi fyrir stóran hluta iðnfyrirtækja

37% stjórnenda iðnfyrirtækja og 49% fyrirtækja í framleiðsluiðnaði segja að eftirlit sé mikið íþyngjandi fyrir þeirra fyrirtæki

Almennt séð finnst þér eftirlit vera mikið eða lítið íþyngjandi fyrir þitt fyrirtæki?

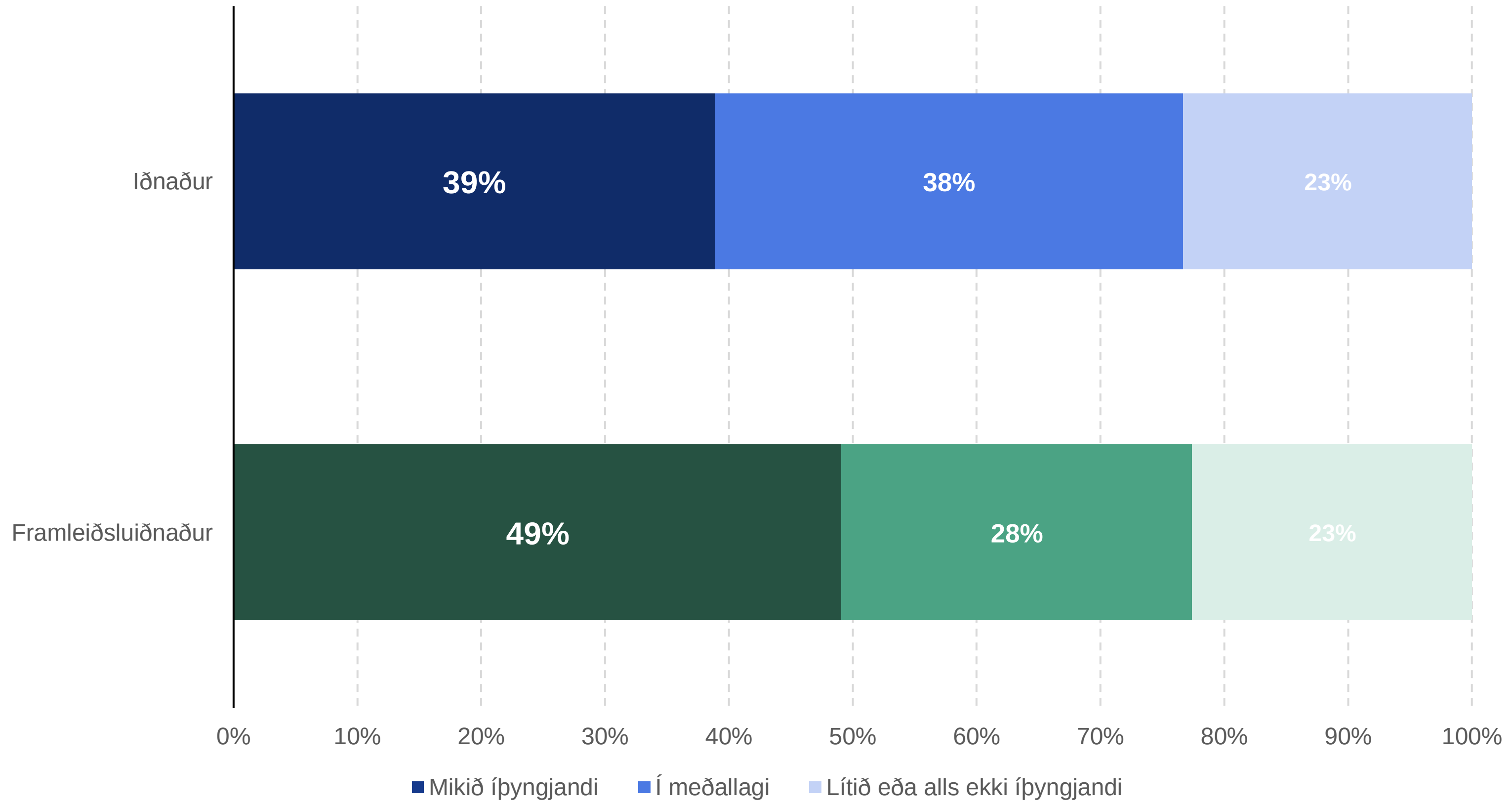

Orðið of íþyngjandi.

Orðið of þungt í vöfum.

Oft erfitt að átta sig á hvaða tilgangi og hverjum eftirlitið þjónar.

Skiptir miklu að lækka kostnað við eftirlit

50% stjórnenda iðnfyrirtækja segja að það skipti miklu máli ef kostnaður við eftirlit væri lægri

Hversu miklu eða litlu máli myndi það skipta fyrir rekstur þíns fyrirtækis ef kostnaður við eftirlit væri lægri?

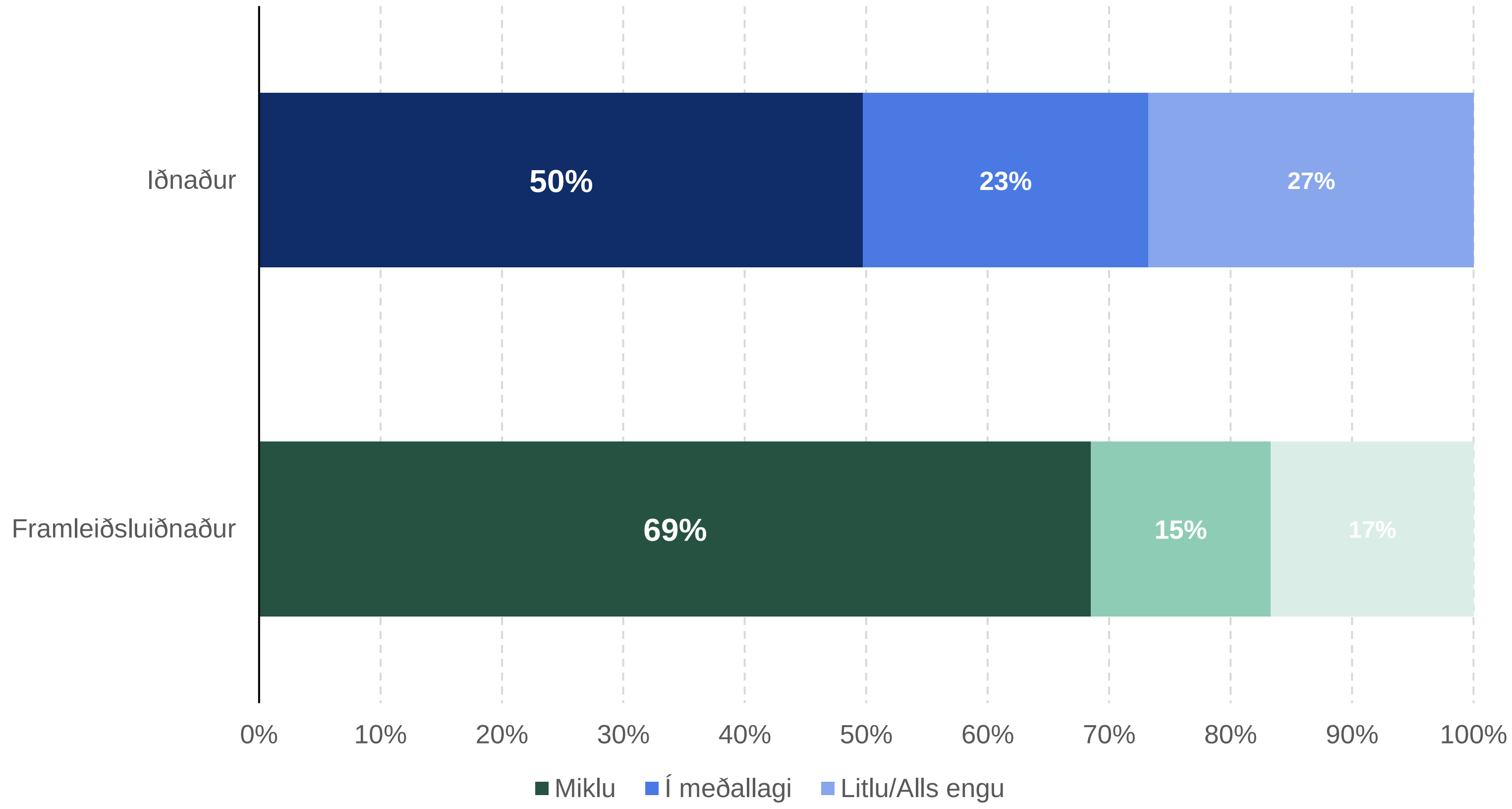

Kostnaður gríðarlegur.

Tímafrestir ekki virtir í málsmeðhöndlun. Leyfisveitingaferillinn þyngstur í vöfum. Gríðarlegur kostnaður legið í töfum vegna þessa hjá fyrirtækjum okkar á undanförnum árum.

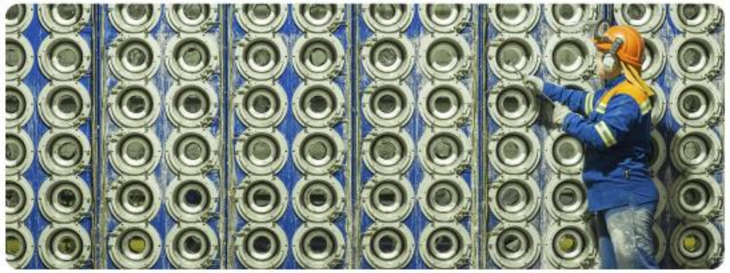
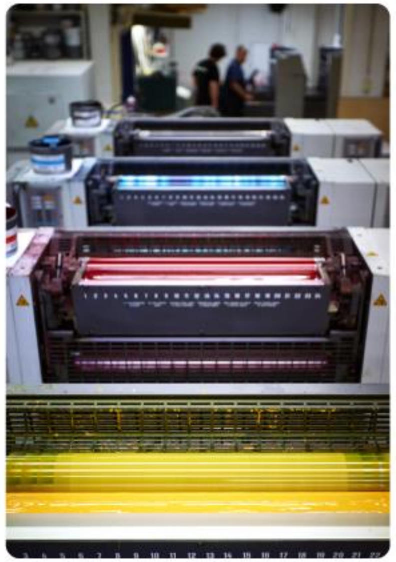

Björn Ingi Victorsson
forstjóri Steypustöðvarinnar
og formaður Framleiðsluráðs SI

SI Samtök iðnaðarins

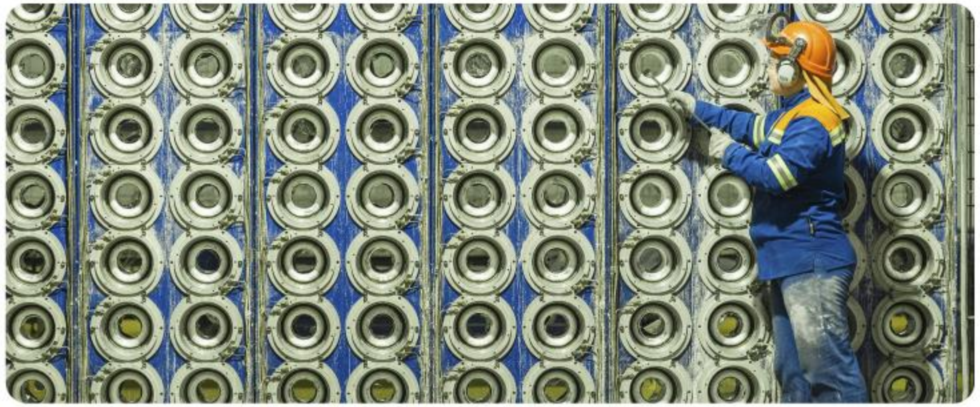

Framleiðsluþing SI

Íþyngjandi regluverk á færibandi

SI Samtök iðnaðarins